

Fira de l'Ascensió

Granollers

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Parc Firal del Congost
Emplaçament Sector de ponent del nucli urbà, a tocar del riu Congost
Alçada: 136

Coordenades:

Latitud: 41.6054
Longitud: 2.28083
UTM Est (X): 440073
UTM Nord (Y): 4606215

Classificació

Número de fitxa 08096 - 109
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Manifestació festiva
Estil / època: Contemporani
Segle XX-XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Granollers
Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA - J. M. Huélamo
Data de registre de la fitxa: dl., 01/10/2001 - 02:00
Autoria de la darrera revisió: Jordi Piñero Subirana
Data de la darrera revisió: dc., 03/04/2024 - 12:45

Descripció

Fira que té lloc per la diada de l'Ascensió i que és el principal esdeveniment econòmic, i també social, de Granollers. Actualment és una fira multisectorial que mostra les principals novetats de la indústria, els serveis i l'automoció, i que compta també amb una representació agrícola i ramadera comarcal. L'emplaçament és al parc firal, al costat del riu Congost. L'esdeveniment es complementa amb diversos actes culturals.

Per l'Ascensió les places i els carrers del centre de la ciutat s'omplen de festa, cultura i tradició, arts al carrer i creativitat, música i ball, cercaviles i gegants, sardanes i castells. Avui la Fira de l'Ascensió és un esdeveniment econòmic i social que ha perdut el contingut tradicional que tenia, encara que posseeix un valor patrimonial com a referent històric i simbòlic. La tradició marca que la Fira comença amb el pregó, que cada any realitzen personalitats rellevants en diversos camps. L'activitat 'Fem un llibre' s'ha consolidat després de més de quaranta edicions. El divendres de l'Ascensió els infants fan un llibre gegant i col·lectiu amb l'ajuda d'il·lustradors i il·lustradores. Una de les actuacions més desitjades és «La Tripleta de l'Ascensió», que és la triple actuació d'una de les quatre grans orquestres de Catalunya que inclou sardanes, concert i ball final. Així mateix, les Havaneres de l'Ascensió també és un acte musical molt esperat a la ciutat.

Un altre acte emblemàtic és la Passada moderna: un nou concepte de desfilada, enfocada a la cultura i el folklore popular i tradicional. S'hi poden contemplar elements singulars, sorprenents i majestuosos arribats d'arreu. Altres actes molt consolidats són l'actuació dels Xics de Granollers, la cercavila de Gegants i la tradicional ballada de l'Esbart Dansaire de Granollers.

Observacions:

INFORMACIÓ ORAL: Pere Cornellas, novembre 2001.

Informació i fotografies facilitades per Marcel Oliveres i Aina Relats, de l'Àrea d'Acció Cultural de l'Ajuntament de Granollers

Història

L'antecedent d'aquesta fira es situa a l'any 1335, quan el rei Alfons III el Benigne concedia a la vila de Granollers un privilegi autoritzant una Fira de Pasqua amb una durada d'uns vint dies. Ja al segle XIX, sabem que el gener de 1853 l'Ajuntament va acordar celebrar dues fires de tres dies de durada cadascuna. La primera començava el dilluns de Pentecosta i l'altre el 29, 30 i 31 d'agost. A finals de la dècada de 1920 hi havia dues fires anuals, una per l'agost, els dies 29 i 30, i una altra el dimarts de Pasqua de Pentecosta.

En plena postguerra, i per iniciativa de la II Zona Agrícola del Vallès, es va fer realitat la primera Fira de l'Ascensió. Aquella Fira va ocupar els terrenys contigus de l'antiga estació de França en el que avui seria la plaça de Barangé. Des d'un principi van ser els agricultors, i sobretot els ramaders, els més interessats en l'operació. El Primer Concurs de Bestiar de la Comarca va tenir lloc l'any 1943, i l'any següent, es convertia en una Fira-Exposició Provincial de Ramaderia. El 1948 i en vista de l'èxit assolit, s'amplià el seu àmbit a nivell regional i es van fer tots els possibles perquè la festa ramadera fos de dos dies. (HOMS, 1995). L'esperit de la Fira agrícola i ramadera feia que els pagesos, amb el seu bestiar, acudissin a la fira impel·lits per la possibilitat de guanyar un dels nombrosos premis o almenys per treure algun o altre profit de llur participació.

L'any 1944 la Fira va esdevenir provincial, i la major participació obligà a repartir els animals per grups i a ocupar altres indrets de la ciutat. Així van passar els anys fins a la introducció d'una incipient exposició industrial que es realitza a l'any 1950. Però va ser el 1954 que s'inicià una nova etapa a la Fira de l'Ascensió. L'Ajuntament es va fer càrrec de l'organització mitjançant el Patronat de la Fira i Festes presidit per Josep Porcar. Llavors es decidí allargar la durada de la Fira a quatre dies i crear una nova secció dedicada a les activitats industrials aplicades a l'agricultura. Això va fer que ben aviat la incipient indústria desplaçés la maquinària i els productes agrícoles i ramaders.

Als anys seixanta la fira reflecteix l'expansió econòmica en general i la del sector de l'automoció, en particular. Amb la inclusió del Pavelló del motor es produeix un augment significatiu, tant en el pressupost de la Fira com en el nombre d'expositors. Aquesta situació s'inverteix en els anys setanta, afectats per la crisi del petroli de 1973, el final del règim franquista i l'inici de la transició a la democràcia. En aquest context Granollers es queda pràcticament sense Fira, i el dia de l'Ascensió passa a ser no festiu en el calendari laboral.

El 1979, però, el consistori torna a declarar festiu el dia de l'Ascensió i es comença a fer la Fira de nou, tot i que en condicions precàries. No és fins el 1985 que la Fira i Festes de l'Ascensió retornen amb força després d'un acord entre la Unió Empresarial Intersectorial, la Unió de Botiguers, el Grup de Ramaders i l'Ajuntament. Això va permetre crear la Comissió de la Fira. Es va voler fer de la Fira el marc adequat on trobessin sortida les iniciatives encaminades a superar la crisi econòmica de principis dels setanta. En aquest nou model es mantenen la presència de bestiar i es fan les Jornades Agropecuàries, però cada vegada més són els productes industrials i de serveis els que ocupen majoritàriament els estands i reproduïxen a escala la importància d'aquests sectors en l'economia granollerina. El 1988 la Fira abandona el centre i es desplaça al barri de les Tres Torres, lloc on la ciutat creix al voltant d'una instal·lació emblemàtica: el Palau d'Esports. Aquell any es va lliurar la primera edició dels Premis d'Innovació Empresarial que guardonen empreses punteres de Granollers i comarca.

Durant uns anys, l'emplaçament de la Fira va ser variable. Així, el 1992 passa a ubicar-se a l'altra banda de la carretera del Masnou; el 1993 al Palau d'Esports, que va acollir el sector industrial; el 1994 a la zona esportiva del sud de la ciutat... No va ser fins el 1998 que la Fira va ocupar ja el 50% del que seria el recinte definitiu: una peça de terreny a Palou Nord, situada entre la Ronda Sud, el passeig Fluvial, el carrer de Londres i el camí de Can Bassa que neix com a parc firal. En la cinquantesima edició de la Fira, que va tenir lloc de l'1 al 4 de juny de 2000, es va produir l'estrena del nou Parc Firal, que va ocupar 95.000 m², i va acollir més de 250.000 visitants, els quals van poder gaudir dels més de 250 expositors que hi van participar. La inauguració oficial del recinte, però, es va fer l'any 2001, a càrrec de l'aleshores president de la Generalitat Jordi Pujol i amb la celebració d'una festa popular.

En els darrers anys la Fira s'ha anat consolidant al Parc Firal i ha anat transformant la seva activitat, apostant pel sector de l'oci i la gastronomia, sense deixar de banda el seu origen agrícola i ramader (Web L'Ascensió, fires i festes).

Des d'una mirada més antropològica, cal posar de relleu que, antigament, la Fira de Granollers era un dels mercats tradicionals de la pagesia. Allà hi feien les compres de cara a la temporada agrícola del segar i el batre, mentre que la jovenalla dels pobles formalitzava a Granollers, en aquella diada, la seves relacions amoroses, d'una manera tan arrelada, que la fira de l'Ascensió es coneixia com la fira de les noies. El jovent vallesà que desitjava casar-se acudia en aquest dia, i es passejava ostensiblement pels carrers de la població, elles per fer-se veure i ells amb desig de veure si entre tantes noies en trobarien alguna que els fos agradable a la vista. Empraven una forma tradicional de demanda de prometatge molt gràfica i difícil de transcriure. Si ella no refusava el requeriment, iniciaven un festeig ràpid que gairebé sempre acabava en casament. Acudia a aquesta fira una gran gentada i s'hi concertaven molts casaments (AMADES, 1985, II: 971).

Així mateix, per la Fira les societats celebraven balls matinals -el ball dels promesos- i segellaven, en certa forma, les fases prèvies del procés prematrimonial entre pubills i pubilles del Vallès. També era la gran ocasió per a intercanviar regals comprats en el mateix mercat (BAULIES, 1965).

Bibliografia

AMADES, J. (1985). *Costumari Català. El curs de l'any*. Barcelona. Editorial Salvat.

BAULIES I CORTAL, Jordi (1965). *Granollers*. Barcelona, Biblioteca Selecta, volum. 372.

HOMS I COROMINAS, Josep (1995). *Granollers. Retalls d'Història Urbana*. Granollers: Tarafa, Editora de Publicaciones, S.L. Revista del Vallès.

Enllaços d'interès:

[Arxiu Municipal de Granollers. Arxiu fotogràfic](#)

[L'Ascensió, fires i festes](#)

